

2023-24

ÅRSPLAN 2023 - 2024

INNHOOLD

PRESENTASJON AV BARNEHAGEN

Barnehagens visjon

Barnehagens mål

Barnesyn

Egenart/profil

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens satsningsområder

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOOLD

Omsorg

Lek

Læring

Danning

Kommunikasjon og språk

MEDVIRKNING

Barnas medvirkning

Foreldresamarbeid

OVERGANGER

- Hjem – barnehage
- Innad i barnehagen
- Barnehage- skole

VURDERING

DOKUMENTASJON

VELKOMMEN TIL RUFUS FRILUFTS BARNEHAGE

Rufus friluftts barnehage er en fem avdelings barnehage som er foreldreid.

Vi vil i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av omsorg, mestring, lek og læring.

«Her er det godt å være liten.» er barnehagens visjon. Det viktigste for de ansatte i Rufus friluftts barnehage er at alle barna skal oppleve å bli sett og møtt av varme omsorgsfulle voksne.

Barna skal få tid og rom til lek i en innholdsrik dag i barnehagen, med å utvikle vennskap, glede og humor.

Personalgruppa består av både kvinner og menn, hvor mange av oss har en lang fartstid sammen. Vi kommer på jobb hver eneste dag med ett hovedmål for øyet
Å se hvert enkeltbarn.

Barnehagens mål

Relasjonsbygging: I barnets første leveår er den emosjonelle utviklingen som særlig står i fokus. I voksen- barn relasjonen er det den voksen som har ansvaret. Barnet blir møtt av sensitive voksne som lytter til barnet, toner seg inn etter barnet, anerkjenner, støtter og veileder barnet. Alle barn skal ha en primærkontakt /tilknytningsperson.

Ungen i sentrum.: Vi skal ha barnets sitt perspektiv, og tale barnets sak.

Felleskap: en av barnehagens viktigste oppgaver er å se alle barn. At hvert barn føler seg verdsatt, og at den enkelte er en viktig del i et større felleskap.

Ut i frisk luft. Gode opplevelser i naturen, vi ønsker at barna skal bli glade i å være ute og i fysisk aktivitet.

Sosial kompetanse: Barna viser ofte sosial kompetanse i forhold til andre barn og voksen, det ønsker vi å bygge opp under og støtte barna. Barnehagen bruker regnbueløven, og følger et metodisk opplegg for å jobbe med sosial kompetanse

Barnehagen sitt barnesyn

Barndommen har først og fremst en egenverdi. En god barndom er grunnmur i livet.

Det skal være godt å være liten i Rufus.

Vi ønsker å være med på å gi barna i Rufus er barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barn skal få være barn. De kan noe, er nysgjerrige, og er subjekter.

De voksne skal møte barna med kjærlighet, respekt og anerkjennelse, for den de er, og det de er opptatt av.

Voksen stil - Autoritative voksne

Et kjennetegn på autoritative voksne er at de bygger gode, varme relasjoner som de hele tiden pleier og holder ved like. Samtidig stiller de krav. (Pål Roland forsker ved læringsmiljøsenteret i universitetet i Stavanger).

- I barnehagen jobber vi systematisk for å få inn den autoritative voksenrollen.
- Tid til hvert enkelt barn «banking time». Der målet er å styrke relasjonen, varmen og de følelsesmessige båndene mellom barnet og den voksne.
- Av og til trenger vi veiledning fra hverandre for å bli bevisst hvorfor vi gjør som vi gjør, slik at vi kan møte barnet på en likeverdig og respektfull måte.

Barnehagens verdigrunnlag

- Hva sier Rammeplanen:
- Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid.
- «Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal sees i sammenheng. Det kommer frem av barnehageloven § 1 at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanetisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet. Barnehagen skal fremme demokrati, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

RUFUS
FRILUFTSBARNEHAGE

Inkludering i barnehagen:

Inkludering innebærer at alle hører til og tar del i læringsfellesskapet i barnehagen. Alle mennesker trenger å være en del av fellesskapet. Sosial tilhørighet er en viktig ramme for læring og utvikling.

Hva gjør vi i forhold til Inkludering?

- I barnegruppen har vi to barn som har behov for ASK (alternativ kommunikasjon).
Det vil bli kompetanseheving på ASK for hele personalgruppa.
- I arbeidet med å utvikle et inkluderende læringsmiljø anerkjenner vi mangfold som en ressurs.
Fremme et inkluderende lekemiljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede ved lek. Barnehagen legger til rette for varierte og felles opplevelser i barnehagegruppen, slik at alle barn gis mulighet til å etablere lek ut fra en felles opplevelse og forståelse

Barnehagens profil friluftsliv:

Å være ute i naturen gir barna opplevelser, inntrykk og mestring

I St. meld. 18 Friluftsliv- natur som kilde til helse og livskvalitet legges det vekt på arbeidet med friluftsliv for barn og unge og på ivaretagelsen av natur og naturpregede nærmiljøer. I rammeplanen står det at barna skal få gode opplevelser med friluftsliv hele året.

Den fysiske aktiviteten har gunstig innvirkninger på kroppen, og det vil dermed i et folkehelseperspektiv være gunstig å starte forebyggende i ung alder. I tillegg kan fysisk aktivitet gjennom friluftsliv gi barnet kroppslig utfordringer, erfaringer og utvikling (ST. meld nr. 39)

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som læringsarena. (rammeplanen)

Hvordan jobber barnehagen med dette?

- Barnehagen har et fantastisk uteområde med mye natur inn forbi porten til barnehagen. I barnehagens nærmiljø er det et lite vann der vi har en robåt, fjelltopper og skog område. Vi har også egen robåt, bål plass, lavvo og minibuss som gir oss ulike muligheter for natur opplevelser.
- Vi har faste turområder som vi går til både innenfor og utenfor porten.
- Vi bruker leken som inngangsporten til friluftsliv. Klatre i trær, leke gjemsel, se på småkryp, leke med pinner, kaste steiner og kongler i bekken, grave og utforske omgivelsene.
- Aktive og tilstedeværende voksne som undrer seg sammen med barna, støtter og utfordrer.
- Progresjon:
Med utgangspunkt i hvor barnegruppa står starter vi i nærmiljøet og lar barna bli trygge der før vi introduserer de for nye ting

For de yngste barna:

De yngste har mye å utforske bla oppe på haugen inne i barnehagen

De eldste trenger å utforske nye områder.

Mat og ernæring

Fysisk aktivitet og sunt kosthold henger tett sammen og det er viktig at begge områdene vektlegges i barnehagen. Rufus friluftsbarnhage har egen kokk. Barna får også være med å tilberede maten.

Det serveres et varmt måltid laget fra bunnen med ferske, gode råvarer hver dag kl. 11.00 og kl.14.00 serveres et litt mindre måltid som kan bestå av: granola, frukt, smoothie, havregrøt eller rundstykker.

Vi har en liten kjøkkenhage der barna er med på planting og innhøsting som barna sammen med kokken kan benytte i matlagingen.

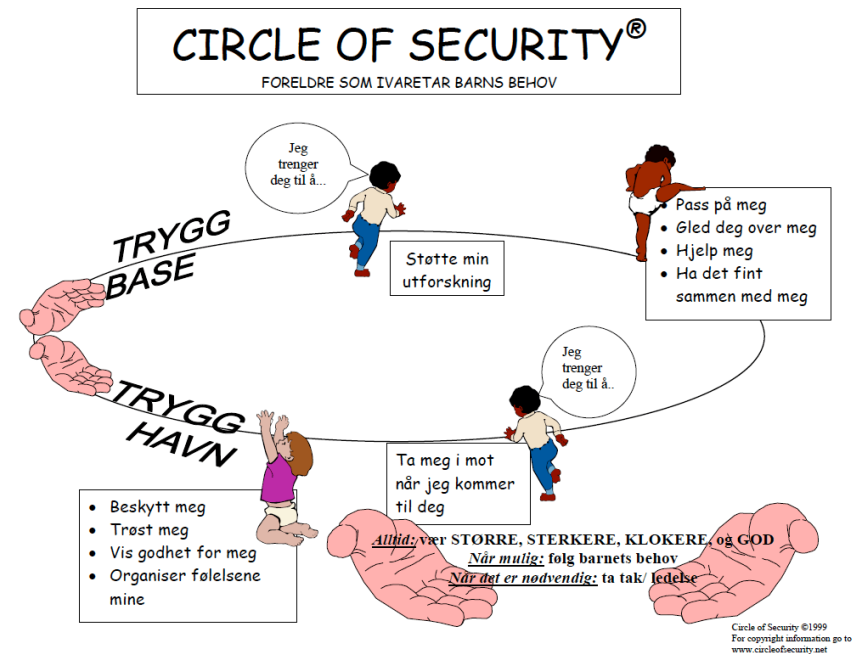
Vi er opptatt av å utvikle smakssansene til barna og skal utfordre og oppmuntre dem til å smake på nye matvarer og gi dem et rikt utvalg av erfaringer når det gjelder mat.

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Trygghets sirkelen

Er et godt arbeidsverktøy for å kunne hjelpe, støtte og forstå barna best mulig ut ifra deres ståsted. Vi skal eksempelvis hjelpe barna når de har behov for støtte til å komme inn i lek. Vi skal kunne sette ord på barnas følelser og vi skal kunne forstå barnas uttrykk ut fra situasjonen de er i og ut fra barnas alder og modenhet. Dette er de voksne sitt ansvar og oppgave. Trygghets sirkelens viser til hvordan barnets grunnleggende behov for tilknytning og utforskning henger sammen. Sirkelen er utformet som en oval sirkel og har to åpne, innbydende hender

- Venstre siden. Den nederste hånden representerer den nederste delen av sirkelen og er den trygge havnen der barnet kan få hjelp, trøst, nærhet, bekreftelse og støtte til å organisere følelser når barnet føler seg sårbar og trenger følelsesmessig påfyll. Vi kan beskrive disse behovene som at barnet trenger å «lade batteriene sine».
- Den øverste delen av sirkelen representerer barnets selvstendighet og utforskningsbehov. Her er hånden den trygge basen som er til stede, støtter, passer på og gleder seg over barnet når barnet er under utforskning. Begge hendene representerer en nær, trygg og stabil voksen som barnet har trygg og god tilknytning til (Brandtzæg et al., 2014).

OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

MÅL

- Alle barna i Rufus skal bli sett og forstått av varme omsorgsfulle voksne.
- Omsorg som gir barnet en trygg tilknytning til stabile voksne som er sensitive og gir adekvate reaksjoner på barnets aktuelle behov.
- Personalet verdsetter barnas egne omsorgshandlinger for hverandre.

OMSORG

PROGRESJON

1 - 3 ÅR

HVA GJØR VI	HVORDAN GJØR VI DET
<p>Når et barn begynner i barnehagen, er det viktig at barnet får en trygg overgang fra hjemmet til barnehagen.</p> <p>Foreldreaktiv tilvenning. Jfr. Informasjonshefte til nye foreldre.</p>	<p>Primærkontakt Barna utvikler en trygg tilknytning til en eller to omsorgspersoner når de begynner i barnehagen</p> <p>For å få til en god og trygg oppstart for både barn og foreldre bruker vi en foreldreaktiv oppstarts modell. Modellen brukes hovedsakelig for de yngste barna under 3 år For barn under 3 år er det viktig å sette av fem hele dager til oppstarten.</p>
<p>Tilgjengelige voksne som klarer emosjonell inn toning, å lese barnets følelser, setter ord på barnets følelser, og glede seg sammen med barnet er det viktigste arbeidsverktøyet vi har.</p>	<p>Hele personalet skal være kjent med trygghets sirkelen, som pedagogisk verktøy for å møte barnas behov og skape trygghet. Vi bruker boka: Se barnet innenfra i dette refleksjonsarbeidet</p>
<p>Autoritative voksne, varme grensesettende voksne som har gode og varme relasjoner til barnet samtidig som man setter grenser og har tydelige forventninger til et barn.</p>	<p>Hele personalgruppa har kjennskap til den autoritative voksenrollen og etterstreber å leve opp til den.</p>

OMSORG

HVA GJØR VI	HVORDAN GJØR VI DET
Trygge barna i alle overganger i løpet av barnehagedagen og fra hjem – barnehage og barnehage - skole	Vi har ulke rutiner for å trygge barna i ulike overgangssituasjoner jfr. Vedlagt rutine. Hvordan vi ivaretar barn i ulike overganger
Alle barn skal ha et trygt og godt barnehagemiljø	Voksne som er påskrudd og ser hva som skjer i leken og barna imellom Handlingsplan mot mobbeatferd og andre krenkelser.

3 - 6 ÅR

HVA GJØR VI	HVORDAN GJØR VI DET
Personal som møter alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn	De voksne møter barnet på barnets følelse. Tilgjengelige voksne som klarer emosjonell inn toning, å lese barnets følelser, setter ord på barnets føles, og glede seg sammen med barnet er det viktigste arbeidsverktøyet vi har Det skal alltid være et ledig fang, fysisk kontakt og berøring.
Ivareta barnets behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile	Se enkeltbarnet sine behov. God kommunikasjon i personal-gruppa. Daglige avslapping stunder med rolig musikk. Barna slapper av på gulvet, eller i hengekøya på tur.
Personalet støtter og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre.	Ferske barna i positive settinger, løvesamling, Rose barna, rollespill. Voksne Gode voksne rollemodeller.

OMSORG

VURDERING AV ARBEIDET

- Vi benytter udir sin foreldreundersøkelse hvert år der foreldrene bla evaluer barnehagen på følgende spørsmål:
  - Barnet mitt føler seg trygg på personalet i barnehagen
  - De ansatte tar hensyn til mine barns behov
  - De ansatte i barnehagen er engasjert i mitt barn.

Resultatene presenteres og drøftes i Su og i barnehagens styre. Personalet drøfter resultatene, og det settes inn tiltak på avdelingsnivå.

- Vi bruker Kari Papes relasjon kartlegging av holdninger til enkeltbarn 1- 2 ganger pr år. Det hjelper oss i arbeidet med å sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- Teams samtaler avdelingsvis i april og oktober tema omsorg, og ulike caser i lys av trygghetsirkelen
- Sjekkliste voksnes relasjon til barn

LEK

Lek er barnas viktigste arena for å lære, utvikle gode relasjoner og oppleve intense øyeblikk av glede. Barn som strever i leken inne i barnehagen, ser vi at blomstrer i lek når de er ute på tur med en barnegruppe. I Rufus barnehage skal barna møte lekne voksne som spiller videre på barnas innspill gjerne i form av små og større prosjekter sammen med barna. Når voksne selv er delaktige i leken, kan de voksne legge til rette for et best mulig lekemiljø for gruppen og enkeltbarn.

MÅL

- Voksne som observerer og fanger opp barnas interesser og spiller videre på.
Personalet som gjennom året har ulike prosjektarbeid sammen med en gruppe barn ut fra barnas undring og utforsking
- Rydde tid på dagsrytmen slik at barnegrupper kan komme ut på tur innen kl. 09.30
- Lekemiljøet for barna skal inspirere til lek, og utforme det fysiske miljøet slik at det inspirerer til lek.
Alle lekene skal ha sin faste plass, være tilgjengelig for barna og oversiktlig.
Formbart lekemateriell skal vektlegges.
- Tilrettelegge for lek som er tilpasse barnets alder og modning.

LEK

DE YNGSTE BARNA 0 – 3 ÅR TRENGER	HVORDAN GJØR VI DET
<p>Det fysiske innemiljøet skal gi barna lyst til å leke:</p> <p>Organiseres og tilrettelegges på en måte som fremmer barns lek</p> <p>Utformes slik at det er spennende og variert.</p>	<p>Alt skal være tilgjengelig for barna av det som er i rommet.</p> <p>Sortere leker i gjennomsiktige kasser. Som er merket med bilder.</p> <p>Forskjellig typer formbart materiell.</p> <p>Overraske med å sette frem ting gjenstander innimellom</p>
<p>En god lesestol</p>	<p>Lage en myk stol med puter og teppe.</p> <p>Voksne som har tid til å lese for barna.</p>
<p>Utelek. Lek i naturen</p>	<p>Ta med inne leker ut, og bruke naturmateriell. Samlingsstund ute i skogen</p> <p>Teppe med på tur</p> <p>Bruke stormkjøkken ute.</p> <p>Finne små og store skatter ute.</p>

LEK

DE STØRRE BARN 3-6 ÅR TRENGER	HVORDAN GJØR VI DET
<p>Personal fanger opp barnets interesse og spiler videre på det.</p>	<p>Fleksible voksne, ikke så stramme planer.</p> <p>Voksne som følger tett på leken.</p> <p>Voksen som engasjerer seg..</p> <p>Gi hverandre rom og tid</p> <p>Kommunikasjon i personalet.</p>
<p>Personal som organiserer rom, tid og lekemateriale som inspirerer til ulike typer lek.</p>	<p>Leker som står tilgjengelig for barna.</p> <p>Endrer lekemiljøet etter interessene i barnegruppa.</p> <p>Tilrettelegge lekemateriell ute.</p>
<p>Personal som bidrar til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer.</p> <p>Personal som fremmer et inkluderende miljø der barna kan delta i lek og erfare glede i lek.</p>	<p>Mye utflukter aktiviteter, positive opplevelser også de yngste barna er inkludert i sykkelturer og turer.</p>
<p>Personal som observerer, analyserer, støtter, deltar i og beriker leken på barnas premisser</p>	<p>Undrende voksne og engasjerte voksne.</p> <p>Gir barna innspill og materialer i leken</p>
<p>Personalet som tar initiativ til lek og aktivt bidrar til at alle kommer inn i leken.</p>	<p>Aktive voksne. Observante og engasjerte voksne</p>
<p>God tid til lek ute i naturen med barnegruppa</p>	<p>Starte turen tidlig.</p> <p>Ikke ha store mål for turen. Ikke gå etter klokka.</p>
<p>En god lesestokk</p>	<p>Bøker tilgjengelig for barna som byttes ut.</p> <p>Legge til rette for en god lesestokk.</p>

LÆRING

Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

MÅL

- Barnehagen skal ha et godt leke og læringsmiljø for alle barn. Voksne som fanger opp det barnet er opptatt av og spiller videre på det i små og store prosjekter.
- Avdelingene skal jobbe med ulike prosjektarbeid ut fra tema eller et fenomen der hensikten er å skape en arena der barnas nysgjerrighet og medvirkning har en sentral plass.

PROGRESJON

DE YNGSTE BARN 0 – 3 ÅR TRENGER

Søtter og beriker barnas initiativ, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner

HVORDAN GJØR VI DET

Sanselig prosjektarbeid for de yngste barna.

Smake på, kjenne på, se på.

Et prosjektarbeid foregår i mindre grupper og det legges stor vekt på samspill mellom barna. Et prosjekt tar utgangspunkt i et tema eller et emne som gir mening for barna. Det kan være dyrt, pinner, blader, pappesker

Barnets møter med forskjellige verdiløse materialer kan være utgangspunkt for lek og aktiviteter. Det legges vekt på prosessen.

Barna skal få tid til å utforske med hele kroppen og alle sansene på ulike måter

Barna er veivisere i prosjektet.

Dele barna inn i mindre grupper.

LÆRING

3 - 6 år

DE STØRRE BARN 3-6 ÅR TRENGER	HVORDAN GJØR VI DET
Støtter og beriker barnas initiativ, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner	Voksne som fanger barnas interesser, og bygger videre på det. Voksne som er til stede og har tid. Voksne som engasjerer seg i barnas innspill. Voksne som er undrende sammen med barna og gir barna mestringsopplevelser. Stimulere barnas naturlige utforskertrang. Aldersinndelte grupper, men tar hensyn til barnas egne ønsker og er fleksible
Inkluderende	Felles tema samlinger, felles opplevelser og turer
Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling	Varierte dager med nye opplevelser. La barna mestre på sitt utviklingsnivå sammen med signifikante (betydningsfulle) andre. Gi barna mestringsopplevelser

VURDERING AV ARBEIDET

- Vi gjennomfører hvert år foreldreundersøkelsen fra UDIR. Et av områdene i denne foreldreundersøkelsen går på barnets utvikling.
  - Jeg opplever å ha en god dialog med barnehagen og mine barns utvikling
  - Jeg har inntrykk av at personalet i barnehagen oppmuntrer mine barns nysgjerrighet og lyst til å lære.
  - Jeg har inntrykk av at barnehagen tilrettelegger for mine barns språkutvikling
- Observasjon i forhold til praksis
- Halvårsevaluering i november mnd.

DANNING

Danning handler om å skape seg selv i vekselvirkning med omgivelsene, og vi dannes gjennom hele livet. En livsprosess (Steinsholt & Øksnes, 2013).

MÅL

Gjennom gode dannelsesprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større felleskap.

PROGRESJON

1 - 3 år

HVA TRENGER BARNNA	HVORDAN GJØR VI DET
Støtte barnas identitetsutvikling og positiv selvforståelse	Personalet viser glede over å være sammen med barnet, uten et bestemt mål Når du viser at du setter pris på å være sammen med barnet, vil barnet føle seg viktig og betydningsfull
Hjelpe barna til å se de andre barna og se deres behov	Samlinger som inneholder sosial kompetanse. Løve samling Rose positive handlinger
Vi voksne skal være gode rollemodeller for barna, og vi vil legge vekt på høflighet, være snille og greie med hverandre og godta at vi er forskjellige uten å la dette få negative ytringer	Behandler hverandre med omtanke Tar opp ting uten barna til stede

DANNING

3 - 6 år

HVA TRENGER BARNNA	HVORDAN GJØR VI DET
Voksen som støtter barnas identitetsutvikling og positiv selvforståelse	Ros og oppmuntring Støtte barna i avgjørelser Det er lov å feile
Hjelpe barna til å se de andre barna og se deres behov.	Være sammen samlinger Rose positive handlinger

VURDERING AV ARBEIDET

- Halvårsevaluering i forhold til målene vi har satt oss.
- Bruke avdelingsmøter underveis i forhold til enkeltbarnets utviklingsprosess.

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. Rammeplanen 2017.

Rufus barnehage er med i språksatsningen til Haugesund kommune 2020 - 2024

MÅL FOR SATSNINGEN:

1. Tilrettelegge for lek for alle barn. Lek og sosiale aktiviteter er den viktigste arena for å lære språket.
2. Personalet skal gjennom året ha ulike prosjekter sammen med en gruppe barn ut fra barnas undring og utforsking
3. Alle barna skal bli inkludert i lek.

TILTAK

- Personalmøte og felles innputt i forhold til tema: Leken i barnehagen, observasjon og prosjektarbeid i barnehagen.
- Pedagogisk leder har spesielt ansvar for å gi oppmerksomhet til det de ser barna er opptatt av og skape rom for personalet til å følge opp prosjekter sammen med en gruppe barn.
- Felles opplevelser som gir innputt til leken
- Lek i mindre grupper ute i naturen. Bruke større deler av dagen ute på tur med barna.
- Høytlesning, sanger, rim og regler
- Ask opplæring for hele personalgruppa
Bruk av Alternativ supplerende kommunikasjon (ASK).

VURDERING AV ARBEIDET

- Observasjon i forhold til kriterier, kjennetegn på god praksis.

MEDVIRKNING

Medvirkning gir barn mulighet til å fremstå som individer. Ytre seg og komme med egne bidrag i det miljøet de er i.

Rammeplanen sier at barnehagens skal ivareta barnas rett til medvirkning og legge til rette for og oppmuntre at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet

TILTAK

Hva gjør vi dette.

Vi ser på barnas medvirkning som en holdning

- Vi voksne skal møte barna med respekt og annerkjennelse.
- I barnehagehverdagen legger vi til rette for aktiviteter og lek med utgangspunkt i barnas interesser, undringer, opplevelser, og hva de er opptatt av og uttrykker til hverandre og til de voksne

VURDERING AV ARBEIDET

Bla. gjennom foreldreundersøkelsen fra udir. Et av spørsmålene der er

- jeg har inntrykk av at barnet mitt får være med på å påvirke innholdet i barnehagen

- Observasjon i forhold til kriterier, kjennetegn på god praksis.

Foreldresamarbeid

- Gjensidig og varm kommunikasjon mellom foresatte og ansatte i barnehagen har positiv effekt på hvordan barna fungerer og trives

FORELDRESAMARBEID

- Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå med foreldre / foresatte til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerrådet og samarbeidsutvalget.

Individnivå

Barnehagen legger til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring.

- Gjensidig tillit, respekt og god kommunikasjon er grunnlaget for et godt foreldresamarbeid
- Foreldreaktiv tilvenning i overgang hjem- barnehage.
- Foreldresamtale 2 x pr år
- Undring samtale ved behov
- Den daglige samtalen ved levering og henting.

Gruppenivå

Foreldrene skal få mulighet til å fremme foreldrenes interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skal per et godt barnehagemiljø

- Foreldremøte 1-2 x pr år
- Foreldrerrådet er alle foreldrene
- Samarbeidsutvalget er et rådgivende, kontaktskapende og samordnet organ

VURDERING AV ARBEIDET

- Vi gjennomfører foreldreundreundersøkelse hvert år.
- Vi etterspør også tilbakemeldinger også via foreldresamtaler og samarbeidsutvalget

OVERGANGER

Hjem – barnehage

I Rufus har vi noe vi kaller for foreldreaktiv tilvenning.. Vår handlingsplan for tilvenning i barnehagen bygger på egne erfaringer og ny forskning i forhold til de yngste barna sine behov. Barnets opplevelse av separasjon fra sine nærmeste omsorgspersoner skaper indre stress hos de små barna. For å minske dette stresset er det viktig å etablere en trygg sekundær tilknytnings relasjon i barnehagen.

Barnets primærkontakt blir barnets sekundære tilknytningsperson. Primærkontakten skal i løpet av tilvenningsperioden bli kjent med barnet og lære og lese barnets signaler. Foreldrene viser veg, den sekundære tilknytningsperson blir kjent med barnet via foreldrene.

Fra liten til stor avdeling

Vi har 3 planlagte besøksdager på den nye avdelinger som barna skal begynne på. når det er tillegg tar personalet på stor avdeling kontakt med de som de vet skal starte på sin avdeling til høsten i utetid osv.

Barnehage -skole

Vi har førskolegruppe 2 ganger pr uke på tvers av avdelingene for å bli kjent med de barna som skal begynne på skolen fra de andre avdelingene. En av dagene er tur dag, det ser vi styrker samholdet til førskolebarna.

Vi har også skoleforberedende aktiviteter, men hovedmålet er å stimulere barnas naturlige nysgjerrighet og lære lyst. Vi følger kommunens sin plan for overgang barnehage- skole

PLANLEGGING

- Aktiv bruk av rammeplanen i planleggingsarbeidet
- Det utarbeides årsplan, halvårsplan, Rufus kalender og ukeplaner.
I tillegg til planer for de ulike satsningsområdene.
- Vi bruker observasjoner og pedagogisk analyse modell til støtte og hjelp i planleggingsarbeidet.
- Det er 5 planleggingsdager pr år.
- Personalmøter 9 møter pr år
- Avdelingsmøter annenhver tirsdag 45 min.

Vurdering

- Vi vil i år jobbe med pedagogisk dokumentasjon og hvordan det kan brukes mer aktivt i planlegging av det videre arbeidet for å utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon

- Fra høsten 2023 starter vi opp en kursrekke som heter: Pedagogisk dokumentasjon for å bli kjent med hvilke muligheter som ligger i pedagogisk dokumentasjon som arbeidsverktøy for å utvikle den pedagogiske virksomheten og bli en lærende organisasjon.

AUGUST

TEMA: Tilvenning og trygghet

Omsorg for barn krever gode relasjoner slik at det skapes god tilknytning mellom barn og voksne. En god tilknytning skaper trygghet for barnet. Trygghet oppstår når barnet blir sett, forstått og tatt på alvor. Da skapes en ro og indre trygghet til å utforske verden.

AUGUST 2023

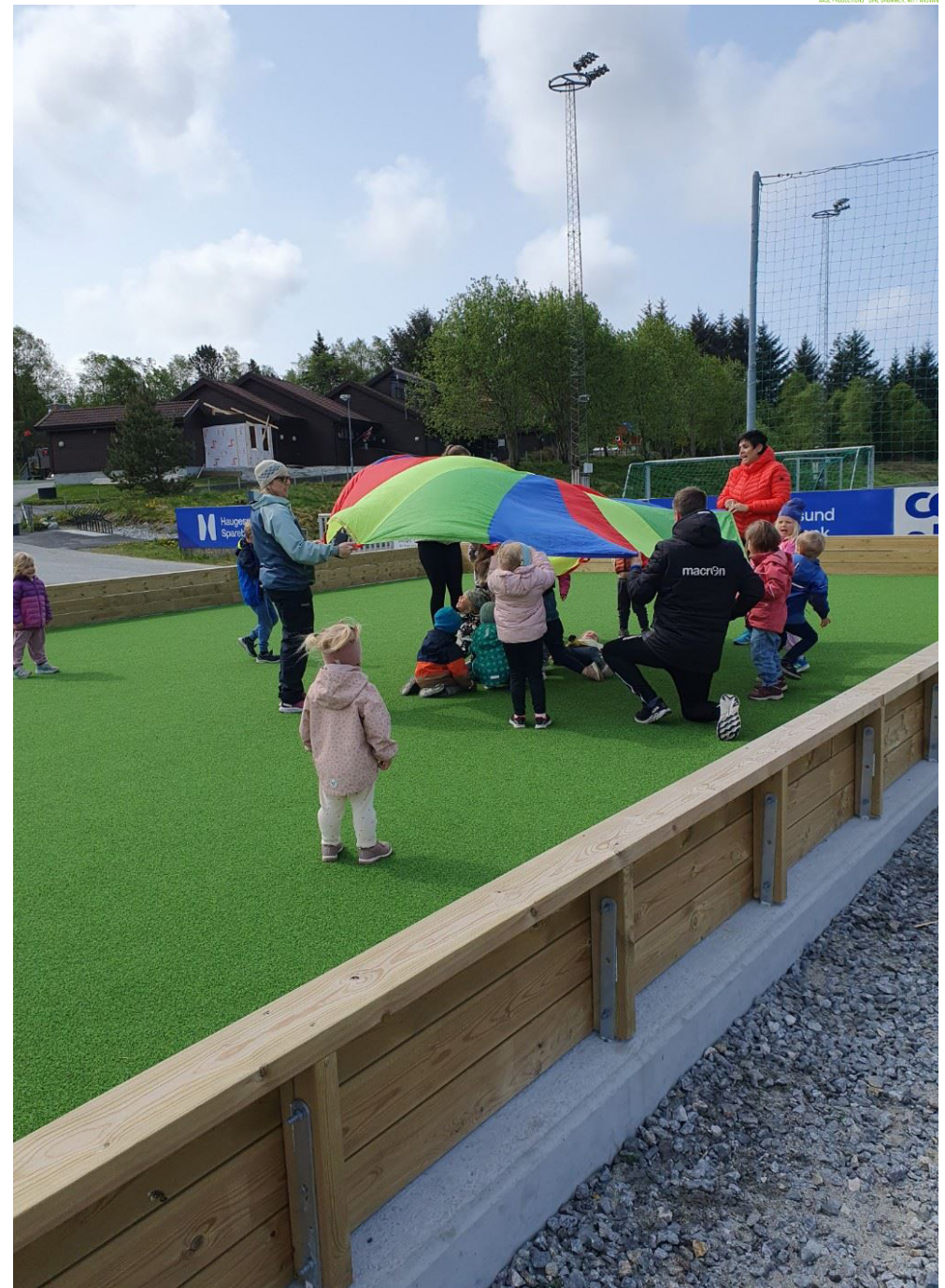
Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31		1	2	3	4	5	6
32	7	8	9	10	11	12	13
33	14	15 Planleggingsdag	16	17	18	19	20
34	21	22	23	24	25	26	27
35	28	29	30	31 Foreldremøte			

SEPTEMBER

I GYMSALEN: Ballspill

0 - 3 ÅR: Vennskap / trygghet

3 - 6 ÅR: Nærområde og friluftsliv

SEPTEMBER 2023

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
35					1	2	3
36	4	5	6	7	8	9	10
37	11	12	13	14	15	16	17
38	18 Brannvernuke	19	20	21	22	23	24
39	25 Planleggingsdag	26	27	28	29	30	

OKTOBER

I GYMSALEN: Koordinasjon

0 - 3 ÅR: Leselyst

3 - 6 ÅR: Høsten / fugler

Vurdering av arbeidet i oktober:

- Team samtaler: Tema omsorg

OKTOBER 2023

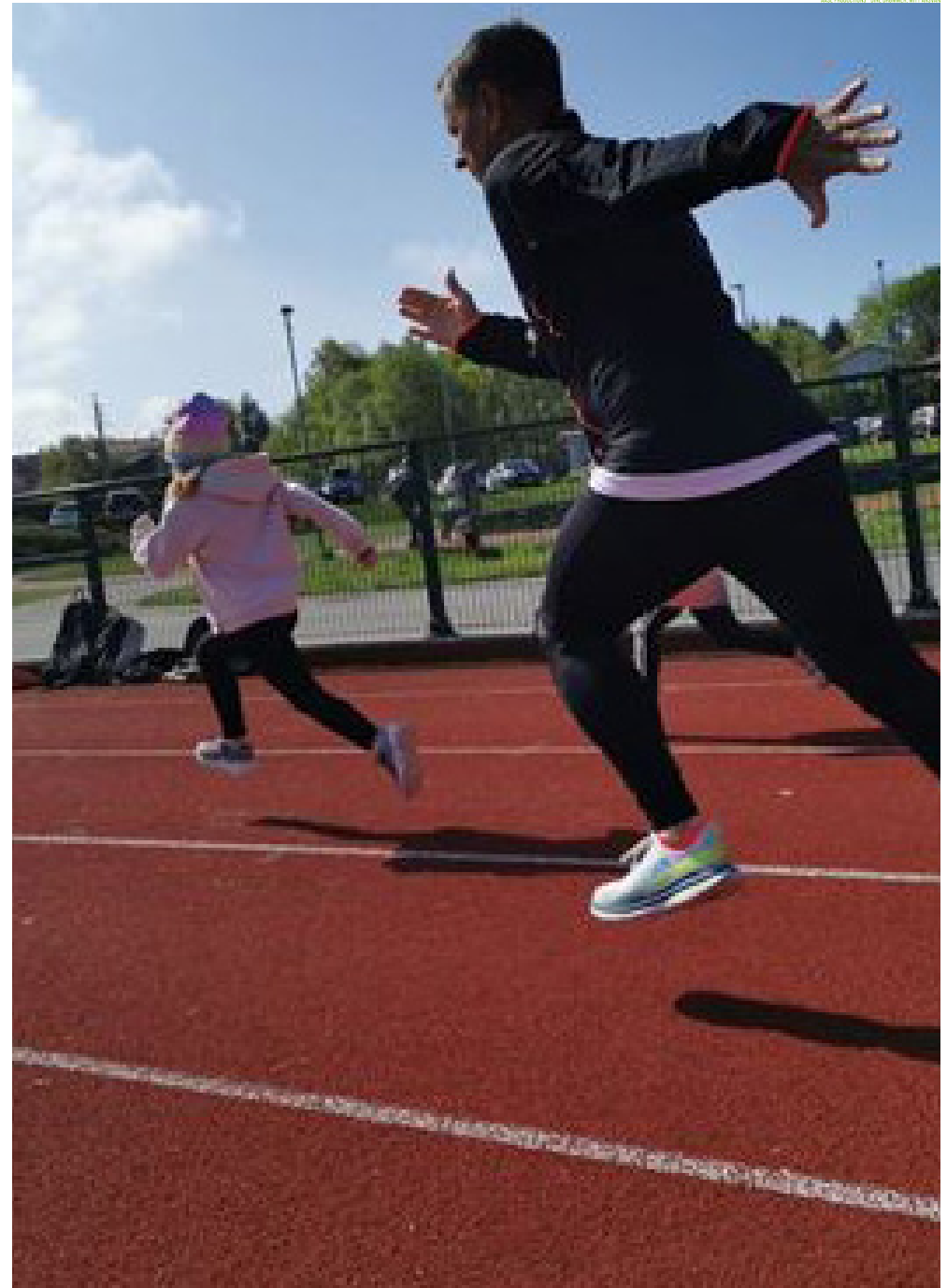
Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
39							1
40	2	3	4	5	6	7	8
41	9	10	11	12	13	14	15
42	16	17	18	19	20	21	22
43	23	24	25	26	27	28	29
44	30	31					

NOVEMBER

I GYMSALEN: Sirkeltrening

0 - 3 ÅR: Juleforberedelser

3 - 6 ÅR: Den mørke årstiden

NOVEMBER 2023

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
44			1	2	3	4	5
45	6	7	8	9	10 Planleggingsdag	11	12
46	13	14	15	16	17	18	19
47	20	21	22	23	24	25	26
48	27	28	29	30			

DESEMBER

TEMA: Jul

DESEMBER 2023

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
48					1	2	3
49	4 Juleverksted-uke	5	6	7	8	9	10
50	11	12	13 Lucia	14	15 Nissefest	16	17
51	18	19	20	21	22	23	24 Julaften
52	25 1. Juledag	26 2. Juledag	27	28	29	30	31 Nyttårsaften

13.12: Luciadagen, 21.12: Vintersolverv, 24.12: Julaften,
25.12: 1. juledag, 26.12: 2. juledag, 31.12: Nyttårsaften

JANUAR

TEMA: Vinterglede

I GYMSALEN: Trampet

JANUAR 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
1	1 Nyttårsdag	2	3	4	5	6	7
2	8	9	10	11 Beachparty små	12 Beachparty store	13	14
3	15	16	17	18	19	20	21
4	22 Planleggingsdag	23	24	25	26	27	28
5	29	30	31				

FEBRUAR

0 - 3 ÅR: Vinterglede

3 - 6 ÅR: Leselyst

I GYMSALEN: Trampet

FEBRUAR 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5				1	2	3	4
6	5	6	7	8	9 Karnevall	10	11
7	12	13	14	15	16	17	18
8	19	20	21	22	23	24	25
9	26	27	28	29			
10							

06.02: Samefolkets dag, 11.02: Morsdag,
11.02: Fastelavn, 14.02: St. Valentines dag

MARS

0 - 3 ÅR: Leselyst

3 - 6 ÅR: Naturen våkner til liv

I GYMSALEN: Innebandy

Vurdering av arbeidet i mars:

- Team samtaler: Tema Omsorg , observasjoner i lys av trygghetsirkelsn.

MARS 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
9					1	2	3
10	4	5	6	7	8	9	10
11	11	12	13	14	15	16	17
12	18	19	20	21	22 Påskefrokost	23	24 Palmesøndag
13	25	26	27	28 Skjærtorsdag	29 Langfredag	30 Påskeaften	31 1. Påskedag

20.03: Vårjevndøgn, 24.03: Palmesøndag, 28.03: Skjærtorsdag, 29.03: Langfredag,
30.03: Påskeaften 31.03: 1. påskedag, 31.03: Sommertid start,

APRIL

Vennskap og felleskap

TEMA: Naturen våkner til liv

Vi sår og planter i kjøkkenhagen

I GYMSALEN: Dans / sykkel

APRIL 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
14	1 2. Påskedag	2	3	4	5	6	7
15	8	9	10	11	12	13	14
16	15	16	17	18	19	20	21
17	22	23	24	25	26	27	28
18	29	30					

MAI

TEMA: Mai-leker

I GYMSALEN: Ballspill

- Velkomstbrev til alle nye med info om opstarten i barnehagen
- Besøksdag for nye barn
- Besøksdager for barna som skal over på stor avdeling

MAI 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
18			1 Offentlig høytidsdag	2	3	4	5
19	6	7	8	9 Kristi himmelfartsdag	10 Planleggingsdag	11	12
20	13	14	15	16	17 Grunnlovsdag	18	19 1. Pinsedag
21	20 2. Pinsedag	21	22	23	24	25	26
22	27	28	29	30	31		

01.05: Arbeidernes dag, 08.05: Frigjøringsdag 1945, 09.05: Kristi himmelfartsdag,
17.05: Grunnlovsdag, 19.05: 1. pinsedag, 20.05: 2. pinsedag

JUNI

TEMA: Vannlek

JUNI 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
22						1	2
23	3	4	5	6	7	8	9
24	10	11	12	13	14	15	16
25	17	18	19	20	21	22	23
26	24	25	26	27	28	29	30

JULI

TEMA: Vannlek

JULI 2024

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
27	1	2	3	4	5	6	7
28	8	9	10	11	12	13	14
29	15	16	17	18	19	20	21
30	22	23	24	25	26	27	28
31	29	30	31				

SMITHSONIAN PRODUCTIONS
SMITHSONIAN INSTITUTION